

IBDIS

We know

books

Editura Vremea este acreditată CNCS, categoria B,
domeniul *Istorie și Studii culturale*

Colecția *Planeta București* este inițiată și coordonată de
SILVIA COLFESCU

Coperta: Silvia Colfescu
Imagine copertă: arhiva autorului

Redactor: Odilia Roșianu
Corector: Alexandra Ciuciulin
Tehnoredactor: Aurelian Ardeleanu

Copyright © Florin Hălălău, 2026
Copyright © Editura Vremea pentru prezenta ediție, 2026

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Hălălău, Florin
București în carne și oase : straturi de piele urbană /
Florin Hălălău. - București : Vremea, 2026
ISBN 978-606-081-368-2

821.135.1

FLORIN HĂLĂLĂU

BUCUREȘTI ÎN CARNE ȘI OASE

STRATURI DE PIELE URBANĂ

EDITURA VREMEA
BUCUREȘTI
2026

– *Tata, cam câți locuitori are Bucureștiul?*

– *Aproape două milioane.*

– *Două milioane vechi sau două milioane noi?*

Două milioane de bucureșteni, vechi și noi. Milioane de povești, fiecare unică în felul ei, în mai mult de 500 de ani de când numele București apărea scris pentru prima dată. Dar ce înseamnă pentru mine Bucureștiul, orașul în care acum mai bine de un secol ajungea bunicul meu? Ce amprentă a lăsat asupra mea spațiul acesta mare și cald? Cum s-a născut, de fapt, povestea de dragoste dintre mine și București?

Bucureștiul meu începea cu Baba Novac. *Am ajuns în București!* exclamam când recunoșteam intersecția. Veneam de pe Dristor, tăiam Mihai Bravu și eram din nou acasă. Mă întorceam cu ai mei de la plimbările din centru. Mă fascina tumultul acela din buricul târgului. Lume multă, magazine cu jucării, viață trăită la maximum. Intram la Romarta Copiilor și nu mă mai săturam să privesc mașinile, de la cele mai mici pînă la limuzinele teleghidate sau replicile în miniatură ale vedetelor vremii. Mă bucuram să recunosc *Tututa*

Calu (statuia cu calul, adică Mihai Viteazul), reprezentare-simbol a centrului orașului. De acolo luam și tro-leibuzul spre Balta Albă.

Se întâmpla uneori să ne întoarcem cu taxiul, și atunci trăiam sărbătoarea întreagă. Simt în nări mirosul de banchetă de taxi care în mintea mea de copil se asocia automat cu aventura. Era vârsta când descopeream lumea și lumea se lăsa descoperită de mine. Drumul în sens invers îl făceam deseori pe Virgiliu. Coboram spre Știrbei Vodă, o luam pe Făgăraș unde treceam pe lângă ambasada Mongoliei. Când intram pe Virgiliu, mă simțeam din nou acasă. Casa cu storuri de la etaj, curtea interioară, cutiile de scrisori, calcanul casei vecine. Scara din piatră șlefuită, geamlîcul prin care bunicii ieșiseră în stradă în iarna aceea teribilă din '54, scaunul rece pe care mă așezam înainte să sun. O luam apoi, ținut de mînă de Tata Mare, pe Dinicu Golescu spre gară sau pe Buzești spre Piața Matache: un spațiu marcat într-un fel la naștere și păstrat peste timp pînă la devenirea de adult, dacă ea s-a întâmplat vreodată. Triunghiul acesta unde a treia latură era Polizu, cu maternitatea și facultatea peste drum, ca un antitriunghi al Bermudelor, în care am înțeles cine sînt.

Primele descoperiri le-am făcut în Titan. Drumurile pe jos sau țațoș, în mașinuța mea *Ideal*, pe aleile și spațiile verzi dintre blocurile de patru sau zece etaje, zgîrie-norii copilăriei mele. Cartierul

muncitoresc de blocuri-tip (*cutiile de chibrituri* ale lui Ceaușescu) era pentru mine cel mai frumos cartier de pe pămînt. Pentru că acolo făcusem ochi. Acolo mi-am cunoscut primii prieteni, acolo am mers la școală. Priveam din brațele părinților panorama cartierului și toată lumea era a mea. Ochii se duceau pînă la Miniș sau Alba, pătrundeau spre Potcoavă și cinematograful Gloria, spre Cuptorul de aur de pe Sălăjan, unde se găsea cea mai bună pîine. Mai tîrziu, în timpul studenției, făceam turul librăriilor și al magazinelor de discuri. Răsfoiam cărțile de la Eminescu, Academiei sau Dacia. Îmi plăcea mirosul de carte proaspătă, îmi inunda simțurile și îmi gîdila măruntaiele. Exploram Simfonia și Muzica în căutarea LP-urilor cu formații rock sau cu Andrieș. Iubeam Calea Victoriei cu Biserica Kretzulescu, cu fantoma Teatrului Național, cu Palatul Regal, Ateneul și celelalte. Dar Bucureștiul meu începea cu Baba Novac. Și așa începe și astăzi.

De la Drăgotești la București

În urmă cu mai bine de 100 de ani, în decembrie 1918, bunicul meu, Constantin (Costin) Hălălău, născut în Oltenia mehedințeană, ajungea ca student în anul I la București, mutîndu-se de la Institutul Medico-Militar din Iași, imediat după încheierea războiului.

De atunci, familia mea avea să se identifice cu orașul, trăindu-i istoria pe viu. Mai mult de jumătate din această perioadă am trăit-o și eu în București, căutînd să aflui cît mai multe din istoria orașului și ajungînd să mă contopesc cu el.

Povestea începe într-un sat din județul Mehedinți, aflat la jumătatea distanței dintre Strehaia și Turnu Severin, unde trăiau cîteva familii de moșneni, descendenți ai unor oșteni din armata lui Mihai Viteazul, împroprietăriți chiar de domnitor cu cîte o sfoară de moșie, ca semn de recunoaștere pentru vitejia dovedită în lupte. În podul casei străbunicilor s-a păstrat pînă spre mijlocul secolului XX hrisovul domnesc prin care familia Hălălău primea pămînt, hrisov purtînd semnătura și pecetea lui Mihai Vodă.

Drăgotești era pe atunci parte componentă a comunei Fîntîna Domnească. Unul dintre locuitorii ei fusese și Mihai Hălălău, străbunicul meu. Tata Moșu', așa cum îi spuneau cei mai tineri din familie, născut în anul Unirii Principatelor, 1859, era un bărbat mîndru, care a știut întotdeauna să păstreze un echilibru între dragostea pentru soția lui, Anica, dragostea părintească pentru cei patru copii ai săi și datoria față de comunitatea în care trăia. Mihai era proprietarul a opt pogoane de pămînt, aflat mai mult în pădure, deci impropriu pentru a face agricultură performantă. Cu toate acestea, simțul de proprietate asupra pămîntului

rămăsese foarte puternic, așa că atunci cînd au existat încercări de a-i deposea de dreptul lor, 'Tata Moșu' a fost unul dintre cei care și-a reprezentat comunitatea în procese, recîștigîndu-i drepturile. Punîndu-se la un moment dat problema înființării unei școli în Drăgotești, Mihai Hălălău a donat o parte din pămîntul său, și pe acel teren s-a construit școala din sat.

Mihai Hălălău s-a căsătorit cu Anica Pantazescu, o femeie dintr-o bucată, mai mare cu doi ani decît el, cu care a avut patru copii, trei băieți și o fată: Ioan (Nițoi), Marița, Ștefan (Fănică) și Constantin (Costin), bunicul meu. Nițoi, băiatul cel mai mare, a primit pămîntul pe care taică-său nu a vrut să-l împartă și, astfel, să-l fărîmițeze. Așa că a rămas în sat, s-a căsătorit cu Tatiana și a avut șapte copii, trei fete și patru băieți. Marița a primit zestre și s-a măritat cu preotul din sat, Ștefan Grecescu. A născut cinci copii, două fete și trei băieți. Marița a rămas tot în sat, să aibă grijă de gospodărie și de familie, dedicîndu-și viața creșterii copiilor. Tata Moșu' avea un mare respect pentru învățătura de carte, așa că, încurajat de cuvintele de laudă pe care învățătorii lui Ștefan și Constantin le aduceau celor doi băieți, se hotărăște să-i trimită să învețe mai departe la Turnu Severin.

Cel mai mic dintre frați, Constantin Hălălău, a fost bunicul meu, născut la 24 iunie 1896. Primele două clase primare le-a făcut la școala din Drăgotești, parte

din comuna Fîntîna Domnească, iar restul la Școala primară nr. 2 din Turnu Severin. Și-a continuat studiile la Liceul Traian din Turnu Severin, făcînd parte din prima serie de elevi care a susținut concurs de admitere, în septembrie 1908, clasificîndu-se primul dintre cei 120 de admiși. Fiind foarte bun la matematică, dădea meditații altor elevi, dar avea o pasiune și pentru limba și literatura franceză, cultivată de profesorul său, George Oprescu. Acesta din urmă a ajuns peste ani profesor universitar de Istoria Artei, membru titular al Academiei Române, autor al unor monografii despre viața și opera lui Théodore Géricault și Nicolae Grigorescu. Profesorilor săi de limba franceză, George Oprescu și M. Statu, le-a dedicat traducerea unui roman inedit al lui Balzac, *Dragostea mascată sau Nesocotință și fericire*, pe care o încheie la 9 iunie 1915, înainte să împlinească 19 ani. Bunicul meu scria poezii pe care le aduna în caiete și citea foarte mult, atît în română, cît și în franceză, obicei pe care și l-a păstrat pînă în anii din urmă.

Intrarea României în război în 1916 i-a bulversat viața lui Costin, care avea să dea admiterea la medicină militară abia în septembrie 1918, cînd a susținut examenul la Institutul Medico-Militar din Iași, unde s-a clasat din nou primul dintre cei 126 de candidați. Bucureștiul era ocupat în acea perioadă de trupele germane și de cele ale aliaților acestora, așa că i-ar fi

fost imposibil să vină în Capitală. Un document care a supraviețuit timpului și timpurilor și care a ajuns pînă la mine este un permis de trecere (*ausweis* în limba germană), eliberat de autoritățile române în octombrie 1918 și contrasemnat de cele de ocupație, cînd Costin a mers pentru cîteva zile la Turnu Severin, în Oltenia ocupată de trupele germane, iar pentru a se putea întoarce la Iași, a avut nevoie de acest document.

După semnarea armistițiului dintre Antanta și Puterile Centrale, nemții părăsesc Bucureștiul la 12 noiembrie 1918, astfel că, la 1 decembrie, Regele Ferdinand intră triumfător în București în fruntea armatei române și a celor aliate, fiind aclamat de oameni cu steaguri, pancarte și flori. Bunicul Costin ajunge cu această ocazie pentru prima dată la București, deschizînd o pagină nouă în istoria familiei Hălălău. Au trecut mai întîi pe sub Arcul de Triumf de la șosea (diferit față de cel pe care îl știm astăzi, construit în 1936). Privea emoționat, așa cum nu mai fusese niciodată, toată mulțimea aceea de oameni din care bucuria terminării războiului se revărsa tumultuoasă și limpede peste plutoanele de militari în pas de defilare. Simțea că o parte din acea adevărată declarație de dragoste a locuitorilor Capitalei îi era adresată și lui, tînărului student de la Medicina Militară din Iași, care din acel decembrie 1918 se transferase la București. Apoi au trecut pe sub Arcul de Triumf

ridicat pe structura Hotelului Athénée Palace de la intersecția Căii Victoriei cu Piața Palatului Regal, pe sub al treilea Arc din dreptul bisericii Kretzulescu și pe sub al patrulea, din dreptul Capșei. Bucureștiul îl primea pe Costin cu toată dragostea, și așa avea să-l simtă, iubitor și ocrotitor, întreaga viață.

La câțiva ani după mutarea la București, tânărul sublocotenent Constantin Hălălău o cunoaște pe domnișoara Ana Năstăsescu, originară din Strehaia, oraș aflat nu departe de Drăgotești, studentă a Facultății de Litere din București, cu care se logodește în 1923. Se căsătoresc în ianuarie 1924, fericitul eveniment, petrecut la Strehaia, fiind consemnat în ziarul *Dimineața*: „În seara zilei de 20 ianuarie s'a celebrat în orașul nostru, în cercul intim al familiei, căsătoria religioasă a d-rei Ana Năstăsescu-Christodorescu cu medicul sublocotenent Constantin Hălălău din Institutul Sanitar Militar București, nuni fiind d-ra Polixenia Gangu și d. Ionică Simpliceanu, iar serviciul divin oficiat de protoreul Bălăceanu ajutat de preotul Briceag”.

Prima casă în care au stat cu chirie a fost cea din strada General Mihail Cerchez nr. 25, unde locuia deja bunicul meu. Strada se afla în apropierea parcului Carol, unde se plimbau adesea în timpul logodnei. Casa există și astăzi, ascunsă în spatele unei explozii de vegetație, care vara devine luxuriantă. Interesant este că numele străzii a rămas neschimbat, păstrându-l pe

cel al generalului distins în Războiul de Independență și căruia Osman Pașa i-a predat sabia sa în luptele de la Plevna. În 1927, îi găsim pe bunicii mei în cartierul Domenii, la numărul 81 de pe strada Ing. Zablovski, altă stradă care și-a păstrat numele în ultimii 100 de ani, parte a unei zone construite la începutul anilor '20 ai secolului trecut, cunoscută sub numele de *Parcelarea Zablovski*. Zăbovesc acolo pentru un an, iar din 1928 se mută pe aceeași stradă, la numărul 43, într-un spațiu mai generos, propice amenajării unui cabinet pentru bunicul meu. În acea casă se vor naște în 1929 unchiul meu, Dan-Constantin, și în 1933 tatăl meu, Florin-Nicolae. În *Lista Abonaților Telefonici din București*, ediția din 1937, îi găsim încă acolo, urmînd ca în cartea de telefoane a anului 1938 să figureze cu domiciliul în bulevardul Colonel Mihail Ghica nr. 203, bulevard ce avea să-și schimbe de mai multe ori denumirea, devenind mai întîi Filantropia, apoi, în timpul comunismului, 1 Mai, iar astăzi, Ion Mihalache. Și aici, bunicul meu avea să-și amenajeze un cabinet medical, așa cum apare pe o carte de vizită din acea vreme.

În 1937, Costin Hălălău intră prin concurs la Spitalul Militar Central, unde ocupă între anii 1941 și 1942 funcția de Șef al Serviciului 2 Chirurgie. În timpul celui de Al Doilea Război Mondial, a efectuat două campanii pe frontul de Est. În 1942, a fost comandantul unei ambulanțe în Crimeea, iar în 1943,

comandant al unui spital de campanie, străbătînd cîmpurile de luptă pînă în Caucaz, la Krasnodar. Am găsit în ziarul *Curentul* din 22 mai 1942, grație arhivei de presă *Arcanum*, anunțul că bunicul meu se întorcea de pe front și își relua consultațiile în cabinetul din bulevardul Filantropia. Nu a făcut diferență între răniții care ajungeau pe masa de operație, salvîndu-le viața multor soldați români, germani sau ruși, loviți deopotrivă de război. Pentru aceste rezultate deosebite în îngrijirea și tratarea răniților, a fost decorat cu Ordinul *Regina Maria*. După război, lucrează la Spitalul Militar Central și la Policlinica Garnizoanei București, *Casa Oștirii* de pe strada Grigore Cobălcescu, iar în 1958 este trecut definitiv în rezervă, cu gradul de colonel.

Luna Bucureștilor a fost un festival inițiat de primarul Alexandru Donescu în 1935, care a durat pînă în 1940, cînd a început războiul. Organizat pe tipicul marilor expoziții din marile orașe europene, acesta reprezenta o sărbătoare pentru toți locuitorii orașului, prilej de distracții pentru cei mari, ca și pentru copii. Din iunie 1937 datează cîteva mărturii despre participarea familiei Hălălău la acest festival urban. Sînt surprinși într-o fotografie pe stradă bunica mea, Ana Hălălău (36 de ani), Ștefan Năstăsescu (Fani, 26 de ani), fratele bunicii, și Dan Hălălău (8 ani), fratele mai mare al tatei, în drum spre Parcul Carol. În alta, așezați la o masă, bunicul meu, Constantin Hălălău (41 de

ani), Ana Hălălău, tata (3 ani și jumătate), Fani și Dan. Ștefan Năstăsescu s-a înscris voluntar pentru plecarea pe front în 1941, în ciuda opoziției bunicilor mei, și nu s-a mai întors niciodată. Am aflat în primăvara lui 2020 că Ambasada României de la Moscova a finalizat lista celor 20.718 de prizonieri români decedați în lagărele din Rusia între anii 1941-1956. Am parcurs-o cu mare atenție, dar pe Fani nu l-am găsit, așa că dispariția lui rămîne pînă astăzi un mister neelucidat.

Din 1950, bunicii mei s-au mutat în Str. Virgiliu nr. 35, într-o casă pe care mi-o amintesc în detaliu, deși am fost acolo pentru ultima oară în 1989. Intru adeseori cu gîndul în curtea interioară, văd în dreapta calcanul casei vecine, cutiile de scrisori aliniate pe peretele din stînga, și apoi scara din piatră. Tata Mare, așa cum îi spuneam eu bunicului meu, nu s-a obișnuit niciodată cu viața de pensionar. A învățat să lege cărți, recondiționînd multe dintre volumele roase de timp. Mai mult, le desena copertile, reproducînd întocmai originalele. Pe 1 decembrie 1971 a finalizat legarea a două volume (I și III) din *Scrisorile către Vasile Alecsandri* ale lui Ion Ghica, apărute în 1916 la Editura Librăriei Leon Alcalay, în colecția *Biblioteca pentru Toți*. Cărțile erau ale bunicii mele, conform semnăturii: A(na). Năstăsescu, 9-III-1921. Mi-e tare dragă cartea *Prime Jeunesse / Un Jeune Officier Pauvre* de Pierre Loti, pe care mi-a dăruit-o în 1983, atunci cînd am luat

treapta a doua și am intrat în clasa a XI-a. Carte legată de el, bineînțeles. În vacanțe, când mergeam la bunici, făceam piața împreună la Matache, intram în farmacia interbelică de pe strada Berzei, apoi ne plimbam pînă la gară, pe bulevardul Dinicu Golescu. Tata Mare participa la viața comunității în care trăia de aproape 40 de ani, făcînd parte din Consiliul Parohial al Bisericii Sfîntul Ștefan Cuibul cu Barză.

Biserica Sfîntul Ștefan Cuibul cu Barză a scăpat ca prin minune de demolare în 1988, fiind ultima biserică translatată de echipa de specialiști condusă de inginerul Eugen Iordăchescu, în spatele unui bloc construit special pentru a o ascunde. Am avut bucuria să-l cunosc pe Părintele Daniil Iacșa, preotul paroh al acestei biserici, care mi-a povestit că a citit în arhiva păstrată pînă astăzi și că a găsit mai multe memorii, făcute de parohul de acum mai bine 100 de ani, în care acesta solicita administrației locale repararea gardului bisericii, amplasată pe drumul care ducea de la Palatul Cotroceni spre ieșirea din oraș, și mai departe, spre Palatul de la Mogoșoaia. Nu se cuvenea ca în drumul lui Vodă să nu fie totul în ordine. Văzîndu-i pe polițiștii rutieri care dirijează circulația în această intersecție, mai ales în zilele în care trece vreo oficialitate dinspre Piața Victoriei la Cotroceni sau invers, îmi dau seama că aproape nimic nu s-a schimbat.

Părintele Daniil Iacșa a fost impresionat de povestea despre implicarea bunicilor mei în viața parohiei,

așa că a căutat prin arhivele din anii '70, răspunzînd astfel cu generozitate curiozității mele și găsind documente care atestă această activitate: „Ca urmare a cererii Dvs. de a cerceta în arhiva Parohiei informații cu privire la bunicii Dvs., Ana și Constantin Hălălău, și a întîlnirii noastre din data de 16.11.2021 pentru a studia informații din arhivă, suntem în măsură să vă răspundem că dînșii au fost în trecut membri de vază ai Parohiei și au făcut parte din Consiliul Parohial, așa cum reiese din: Procesul Verbal din 13 martie 1966 în care Ana Hălălău este aleasă ca membră a Comitetului Parohial, din Procesul Verbal al colectei pentru Fondul Central Misionar din 14 martie 1971 și din Procesul Verbal din 14 mai 1978, în care Constantin Hălălău este ales în Consiliul Parohial”.

Mai am o întîmplare deosebită, legată de bunicul meu. În vara lui 2017, la festivalul *Bucureștii lui Caragiale*, organizat în Cișmigiu, am găsit un *telefon al amintirilor*. Ridicai receptorul (era un aparat cu disc și receptor) și puteai auzi mărturii de la oameni cu vieți pline. A fost impresionant. Am reținut datele organizatorilor și, cînd am aflat că se înființează un Muzeul al Memoriei și că aceștia așteaptă documente, fotografii, mărturii din perioada Primului Război Mondial, m-am grăbit să trimit *ausweis*-ul bunicului meu, din octombrie 1918. Autoarele conceptului, Smaranda Pasnicu și Catrinel Bejenariu, mi-au spus că am fost